

144/2024. (VI.06.) HVB határozat

**██████████ választópolgár által benyújtott
kifogások elbírálásáról**

A veszprémi Helyi Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 215. § c) pontja és 220. §-a alapján

**██████████ választópolgár által 2024. június 3.
napján Hartmann Ferenc ellen benyújtott kifogást részben érdemi
vizsgálat nélkül elutasítja, részben pedig elutasítja, valamint**

**██████████ választópolgár által 2024. június 3.
napján a Híd a Városért Egyesület ellen benyújtott kifogást részben
érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, részben pedig elutasítja.**

A határozat ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet a veszprémi Területi Választási Bizottsághoz címzett, de a veszprémi Helyi Választási Bizottságánál (cím: 8200 Veszprém, Óváros tér 9., levelezési cím: 8210 Veszprém, Pf. 1042; e-mail: valasztas@gov.veszprem.hu) előterjesztett fellebbezést nyújthat be.

A fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani.

A fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a megtámadott határozat meghozatalától számított harmadik napon megérkezzen a megtámadott határozatot hozó választási bizottsághoz.

A fellebbezésre irányadó határidő jogvesztő, az a határidő utolsó napján, **2024. június 9-én** 16 órakor jár le.

A fellebbezést írásban, illetve olyan elektronikus dokumentumként lehet benyújtani, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírással látott el.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- az érintettségre való hivatkozást,
- a kérelem Ve. 223. § (3) bekezdése szerinti alapját, azaz a jogszabálysértés megjelölését vagy mérlegelésre hivatkozást,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A veszprémi Helyi Választási Iroda a fellebbezést a beérkezése napján felterjeszti a fellebbezés elbírálására jogosult veszprémi Területi Választási Bizottsághoz, amely azt három napon belül elbírálja, és a határozatot módosítja, vagy a fellebbezést elutasítja.

Az eljárás tárgyánál fogva illetékmentes.

I n d o k o l á s

2024. június 3. napján két beadványt nyújtott be [REDACTED] választópolgár. Mindkettő megérkezett a valasztas@gov.veszprem.hu e-mail címre és e-papíron is.

Beadványozó az első kifogást Hartmann Ferenc facebook posztjával kapcsolatban nyújtotta be e-mailen 13.46 órakor, e-papíron 13.51 órakor.

Beadványozó a második kifogást a Híd a Városért Egyesület facebook posztjával kapcsolatban nyújtotta be e-mailen 13.47 órakor, e-papíron 13.53 órakor.

Beadványozó mindkét kifogást – a kifogásolt cselekményt megvalósító személyét kivéve – azonos tartalommal nyújtotta be.

Az első beadványában előadta, hogy Hartmann Ferenc posztjával 2024. május 29. és június 1. napja között fizetett hirdetésben, a saját oldalán pedig a kifogás benyújtásának napjáig „valótlan állításokkal próbálja Adamecz Zoltán polgármesterjelöltet lejáratni”.

A második beadvány szerint a Híd a Városért Egyesület 2024. május 29-től a kifogás benyújtásának napjáig folyamatosan elérhető nyilvános posztjával ugyanezen cselekményt valósította meg.

Beadványaiban a hivatkozott hirdetésekben megjelenő állításokat és kérdéseket idézi, amelyek arra irányulnak, hogy Adamecz Zoltán a „Fidesz sikerében osztozik”. Ezen kijelentések Beadványozó következtetése szerint „lényeges körülmény”-ek, „azt közvetíti a választók felé, hogy Adamecz Zoltán a választópolgárokat be akarja csapni, azaz választási csalást követ el”, „a Fidesz táborához tartozónak állítja be Adamecz Zoltánt”, „etikátlanul megkérdőjelezi Adamecz Zoltán küldetését, azaz Adamecz Zoltán azon szándékát, hogy nyerjen a választáson, kvázi csalással vádolja meg, a választás tisztaságának megsértésével vádolja”, „azt közvetíti a választóknak, hogy Adamecz Zoltánnak nem a választás megnyerése a célja”. „Ezen vádak jelentős versenyelőnyt jelenthetnek” az első beadvány szerint Hartmann Ferencnek, a második beadvány szerint a Híd a Városért Egyesületnek.

Beadványozó kifejti a Ptk. 2:45. § (1)-(2) bekezdése szerinti, a becsület megsértésére, illetve a jóhírnév megsértésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, valamint a véleménynyilvánítás szabadságának mint alapjognak a korlátait.

Beadványozó a kifogásokban idézi a Ve. 2. § (1) bekezdését, 139. § (1) bekezdését, 140. §-át és 141. §-át. A beadványok szerint „Hartmann Ferenc azzal, hogy saját maga úgy próbál előnyt kiharcolni, hogy más jelölttársával kapcsolatosan hamis

kijelentéseket tesz, igaztalan vádakkal illeti, a választópolgárokat megtéveszti Adamecz Zoltán személyével kapcsolatosan, megsérti a Ve. fent idézett előírásait." A „Ve. 139. §-ára és 141. §-ára figyelemmel politikai céllal, polgármesterjelölti minőségében eljárva kampánytevékenységet valósított meg, mivel ezen tevékenysége alkalmas a választói akarat befolyásolására, illetve annak megkísérlésére. Ez egyértelműen a Ve. szerinti kampánytevékenységnek minősült, mivel alkalmas volt arra, hogy a választópolgárok előtt ellenfelét hamisan, kedvezőtlen színben tűntesse fel, amivel önmaga számára kíván jogtalan előnyt biztosítani."

Beadványozó következtése az, hogy „Hartmann Ferenc fenti magatartása sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített, a választás tisztaságának megóvása elvét, a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt (jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás) alapelv megsértésére is alkalmas, és sérti a c) pont szerinti esélyegyenlőség alapelvét is, mivel Veszprémben egyetlen jelölt vagy jelölő szervezet részéről sem történt hasonló kampánytevékenység, így az esélyegyenlőség azáltal is sérül, ha egy képviselőjelölt előnyhöz jut törvénysértő eszközök alkalmazásával."

Beadványozó kérte a Bizottságot, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontja alapján állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és „Hartmann Ferenc polgármesterjelöltet tiltsa el a további jogsértéstől és alkalmazza a Ve. 218-219. §-ában foglaltakat".

Beadványozó a kifogások alátámasztására képernyőfotót csatolt, amely Hartmann Ferenc, illetve a Híd a Városért Egyesület közösségi oldaláról készült, tartalmazza a kifogásban idézetteket, valamint egy kommentárral ellátott fényképet is, amelyen több személy mellett Adamecz Zoltán is látható. Beadványozó az első beadványhoz csatolta továbbá a facebook adminisztrációs oldalának képét, „amely igazolja az elérhető választópolgárok számát, a hirdetés idejét és a hirdetés egyéb adatait".

A Ve. 217. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban lévő ügyeknek az egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

Tekintettel arra, hogy Beadványozó mindkét kifogást – a kifogásolt cselekményt megvalósító személyét kivéve – azonos tartalommal nyújtotta be, ezért a Bizottság az ügyek egyesítését, együttes elbírálását rendelte el.

A Ve. 208. §-a értelmében kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

A Ve. 209. § (1)-(2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. Folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

A Ve. 212. §-a alapján a kifogást írásban lehet benyújtani. A kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését, a jogszabálysértés bizonyítékait és a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba vételi számát. A kifogás tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A Ve. 218. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt. A Bizottság tehát a rendelkezésére álló bizonyítékokat használja fel, bizonyítási kötelezettsége a kifogás benyújtójának van. A Bizottság hivatalból bizonyítást nem folytat le és bizonyítékot nem szerez be.

A Beadványozó által benyújtott kifogások alapján a Bizottság megállapította, hogy a kifogásban sérelmezett tevékenység a kifogás benyújtásának időpontjában is fennállt, ezért a Ve. 209. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi előírást megtartottnak tekintette a Bizottság.

A Bizottság megállapította, hogy a kifogásokat a Beadványozó írásban nyújtotta be, tartalmazzák a jogszabálysértés megjelölését, a kifogások benyújtójának nevét, lakcímét, személyi azonosítóját, e-mail címét.

A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából. A Ve. 140. §-a alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a plakát, jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés, politikai reklám és politikai hirdetés, választási gyűlés. A Ve. 142. §-a szerint pedig nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok – mint magánszemélyek – közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától, továbbá az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.

A facebook mint közösségi oldal nem zárt, bármely tag által elérhető. Az itt közzétett bejegyzések lehetnek magánjellegűek, de ahogy a kifogásokban is szerepel, közéleti, politikai témájúak. A kifogásolt bejegyzések kapcsán a Bizottság egyértelműen megállapította, hogy azokra nem vonatkozik a Ve. 142. §-a, emellett a választói akarat befolyásolására alkalmasak, hiszen Hartmann Ferenc jelöltnek Adamecz Zoltán jelöltre vonatkozó bejegyzését tartalmazzák, tehát a jelenleg zajló választási eljárás szereplőivel összefüggésbe hozható, így a Bizottság által vizsgálható kampánytevékenységről van szó.

A Bizottság a kifogások alapján a Beadványozó által kifejezetten kifogásolt, a hivatkozott facebook posztokban megjelenő alábbi szövegeket értékelte:

„Vigyázzanak vele, mert a Fidesz álarca – mondta Magyar Péter Veszprémben.”

„Mint a képen is látszik, a Fidesz sikerében osztozó!”

„Ne hagyják magukat becsapni!”

„Ovádi Péter országgyűlési képviselő legjobb barátja?”

„A Fidesz táborhoz tartozó?”

„Mi a valódi küldetése a választáson?”

„Megnehezíteni a Fidesz leváltását?”

Többek között az 5/2015. (II. 25.) AB határozat rávilágít arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő.

A 31/2014. (X. 9.) AB határozat szerint a véleménynyilvánítás szabadsága fokozottan érvényesül olyan értékítéletekkel kapcsolatban, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot még akkor is, ha esetleg túlzók vagy felfokozottak.

El kell határolni egymástól a tényállításokat, amelyek lehetnek valósak vagy valótlanok, és a véleményeket, értékítéleteket.

A Bizottság a fenti szempontok figyelembe vételével arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőként idézett közlés kivételével a megnyilvánulások véleményt, értékítéletet fejeznek ki. Erre enged következtetni az a körülmény, hogy egy fényképfelvétel alapján fogalmazta meg azokat Hartmann Ferenc, illetve az, hogy a legtöbb megnyilvánulást kérdésként szerepelteti. Hartmann Ferenc Adamecz Zoltánnak egy, a csatolt fényképfelvételen látható térbeli elhelyezkedéséből von le következtetéseket, mintegy elemzi a fényképen látottakat. Erre figyelemmel a hozzászólásai nem értékelhetőek tényállításként, amelyek vonatkozásában lenne relevanciája az ellenbizonyításnak.

A Kúria Knk.I.37.723/2016/3. döntésében és a 9/2015. (IV. 23.) AB határozatban foglaltakkal egyezően a Bizottság hangsúlyozza, hogy a választási eljárás során a választási szervek a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértését vizsgálják. A választási eljárásokban megjelenő, a közügyek vitatásának körén belül maradó vélemények minősítése kapcsán az Alkotmánybíróság határozatai értelmében a választási szerveknek nincsenek a Ve.-ből származó eszközei.

A Kúria Kvk.VI.37.327/2018/2. döntésében rámutatott arra, hogy a választási eljárás során a kampány keretében tett közlések jogellenessége megítélésénél nem lehet ugyanazt a mércét alkalmazni, mint amelyet a polgári jog vagy a büntetőjog támaszt pl. a becsületsértés megállapíthatósága kapcsán.

A közügyek intenzív vitájában részt vevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést

hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára. Ennek az értékelésnek a szemléletét az határozza meg, hogy a közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok, akik tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások, különösképpen a kampányolás figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel. Mindezzel összhangban kell döntenie arról, hogy a megfogalmazott kijelentés az alkotmányjogi mérlegelésben valóban tényállításnak minősül-e. Ha a megnyilatkozásnak a közügyek vitája, kiváltképp a kampány sajátosságaira tekintettel észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként, nem pedig szó szerint értelmezik, akkor a közéleti vita legintenzívebb szférájának szabad alakulása érdekében ebből kell kiindulni. (3107/2018. (IV. 9.) AB határozat)

Az 5/2015. II. 25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság utalt arra, hogy a véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre is. A kampány során az egymással versengő jelöltek igyekeznek előnyt szerezni, s ennek elérése érdekében nyíltan és akár kendőzetlenül is megnyilvánulhatnak. A választási kampány során tett, a másik jelöltet negatív színben feltűntető kijelentések a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartoznak, ha ezzel a választópolgárok döntési lehetőségét kívánják elősegíteni.

A Bizottság rögzíti, hogy a kifogás tárgyává tett bejegyzések mint politikai vélemények vitatására és cáfolatára, a választók felé történő helyreigazításra a választási kampányban számos lehetőség adott. A Ve. 140. §-ában példálózó jelleggel felsorolt kampányeszközök lehetőséget biztosítanak arra, hogy a kifogásolt politikai vélemények ellenkezőjéről Adamecz Zoltán a választókat meggyőzze.

A Bizottság a „Vigyázzanak vele, mert a Fidesz álarca – mondta Magyar Péter Veszprémben.” szöveggel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az tényállításnak minősül, egy konkrét személytől származó idézetként jelenik meg.

Ugyanakkor a Bizottság véleménye szerint ezen tényállítás valótlan voltára vonatkozóan Beadványozó nem csatolt bizonyítékot, beadványaiban csupán egy, állítólagosan ugyanattól a személytől származó, 2024. május 8. napján a veszpremkukac.hu oldalon megjelenő szövegrészletet idéz, amely azonban nem alkalmas arra, hogy bizonyítékul szolgáljon a tényállítás egyértelmű cáfolatára.

A Ve. 215. § c) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a Ve. 212. § (2) bekezdésében foglaltakat. A kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítása nem választható lehetőség, hanem azt kötelező meghozni, ha annak feltételei fennállnak, még akkor is, ha esetleg a tartalmi rész megalapozott lenne.

Ezért a Bizottság álláspontja az, hogy ebben a tekintetben kifogások nem tartalmazzák a Ve. 212. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat.

Mindezek alapján a Bizottság a kifogásokat az azokban foglalt „Vigyázzanak vele, mert a Fidesz álarca – mondta Magyar Péter Veszprémben.” szövegű tényállítás tekintetében érdemi vizsgálatra nem tartotta alkalmasnak a Beadványozó által előadott adatok alapján, a további közlések tekintetében pedig a hivatkozott irányadó

alkotmánybírósági és kúriai joggyakorlat alapján a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt alapelvek megsértése vonatkozásában a kifogásokat nem találta megalapozottnak, ezért azt a Ve. 220. §-a alapján elutasította.

A Bizottság a határozatot a Ve. 140. §-a, 141. §-a, 142. §-a, 208. §-a, 209. § (1)-(2) bekezdése, 212. §-a, 214. § (1) bekezdése, 215. § c) pontja, 217. § (1) bekezdése, 218. § (1) bekezdése és 220. §-a alapján hozta meg.

A jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, a jogorvoslat benyújtásának feltételeiről, valamint a jogorvoslatot elbíráló szervről való tájékoztatás a Ve. 10. § (1) és (3) bekezdésén, 221. § (1) bekezdésén, 223. § (1) és (3) bekezdésén, 224. § (1)-(4) bekezdésén, 225. §-án, 307/P. § (1) bekezdés b) pontján alapul.

Az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 28. § (1) bekezdésén és 2. melléklet XIII. 8. pontján alapul.

Veszprém, 2024. június 6.

dr. Kovács Gergely
Helyi Választási Bizottság
elnöke

